בבית המשפט העליון **בג"ץ /26**
<u>בשבתו כבית משפט גבוה לצדק</u>

<u>בעניין:</u>

1. אחמד ג'עסוס

ע"י עוה"ד הדיל אבו סאלח (מ.ר 93323) ו/או חסן ג'בארין ו/או
סוהאד בשארה ו/או מאיסאנה מוראני ו/או סלאם ארשייד
ו/או לובנא תומא ו/או מונא חדאד
מטעם עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
רחוב יפו 94, ת"ד 54, חיפה 3109001 ;
טל': 04-9501610 ; פקס: 04-9503140 ; דוא"ל: adalah@adalah.org

<u>העותר</u>

נ ג ד

1. יועמ"ש המשטרה
2. תחנת המשטרה בלוד

באמצעות מחלקת בג"צים בפרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רחוב צלאח אלדין 31, מיקוד 9711054, ירושלים
טל: 073-3925590 ; פקס: 02-6467011 ; דוא"ל: HCJ-dep@justice.gov.il

<u>המשיבים</u>

<u>עתירה דחופה למתן צו על תנאי</u>
<u>ובקשה לקיום דיון דחוף</u>

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם מדוע לא ימסרו לעותר, באופן מיידי, את גופת בנו המנוח סאמי ג'עסוס, ת.ז (להלן: **המנוח**), על מנת להביאו לקבורה מיידית בלוד לפי מצוות דתם ואמונתם של בני משפחתו.

<u>בקשה לקיום דיון דחוף</u>

1. המנוח, אזרח ישראלי ותושב לוד, נורה למוות ביום 01.07.2026 בידי המשטרה בעיר לוד.

2. על אף חלוף יותר משבוע מאז הריגת המנוח, ולמרות פניותיו החוזרות והנשנות של העותר, טרם קיבלה המשפחה כל מענה ענייני לדרישתה למסירת הגופה לידיה לשם קבורתה על פי מצוות דתה ואמונתה.

3. נוהג משפטי הוא שמועד הדיון בתיקים מסוג זה נקבע בדחיפות. במקרים רבים, בהם נדונה סוגיית החזרת גופותיהם של אזרחים ישראלים, הדיון הראשון בעתירה נקבע תוך ימים ספורים וזאת משום חשיבות הקבורה במועד הקרוב ביותר לפטירה. בבג"ץ 1135/20 **שאדי בנא נ' משטרת ישראל- מחוז ירושלים** הדיון נקבע יום למחרת פתיחת התיק בבית המשפט, ובשני תיקים נוספים – בג"ץ 708/17 **ארגון עורכי הדין הערבים בנגב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.1.27) (להלן: עניין **אבו אלקיעאן**),

ובג"ץ 5887/17 **ג'בארין נ' משטרת ישראל** (פורסם בנבו, 25.7.2018) (להלן: עניין **ג'בארין**) – הדיון הראשון בעתירה נקבע תוך שלושה ימים מיום ההגשה.

4. יתרה מזאת, ביום 3.4.2025, הוגשה עתירה לשחרור גופת המנוח אבו אלהיג'א מטמרה (בג"ץ 2833/24 **אבו אלהיג'א נ' היועצת המשפטית לממשלה**) וגם שם החליט בית המשפט לקבוע את מועד הדיון בעתירה בהקדם. ביום 14.4.2024 הודיעה פרקליטות המדינה לבג"ץ כי הגופה תימסר למשפחה בהקדם האפשרי ותוך יממה.

5. עוד יצוין כי במקרים דומים בעבר הרשויות פעלו להגשת תגובתן לעתירה, בעקבותיה התאפשרה השבת הגופות למשפחותיהן, רק לאחר שבית המשפט קבע דיון בעתירה (ראו: בג"ץ 50156-01-26 **אבו ריאש נ' יועמ"ש איו"ש ואח'** (להלן: עניין **אבו ריאש**); בג"ץ 67707-09-25 **חסאן נ' מפכ"ל המשטרה ואח'** (להלן: עניין **חסאן**)). כך שכל עיכוב בקביעת מועד דיון בעתירה זו עלול להביא לעיכוב במסירת הגופה לידי בני המשפחה ולהעמיק את הפגיעה בזכויות היסוד הן של המשפחה והן של המנוח.

6. **על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע מועד דיון דחוף לשמיעת העתירה.**

<u>רקע עובדתי</u>

<u>הצדדים לעתירה</u>

7. העותר הינו אזרח ישראלי, אביו של המנוח ותושב לוד. הוא מבקש לקבל לידיו את גופת בנו, על מנת להביאה לקבורה בבית קברות בלוד, על פי מצוות דתם ואמונתם של בני המשפחה.

8. המשיבים הם הגורמים המחזיקים בגופת המנוח ואשר מעכבים את מסירתה לבני משפחתו עד לרגע זה.

<u>השתלשלות האירועים וההליכים</u>

9. המנוח הוא אזרח ישראלי, בן 28, יליד לוד, אשר נהרג ביום 01.07.2026 בעיר לוד כתוצאה מירי של שוטר יס"מ לעברו. מיד לאחר האירוע, הודיעה המשטרה בתקשורת כי מדובר בניסיון פיגוע וכי המנוח נורה לאחר שניסה לדקור שוטר יס"מ. זמן קצר לאחר מכן, המשטרה הודיעה כי כל הכיוונים נחקרים, ולא שללה אפשרות שהרקע אינו לאומני.

10. למנוח יש רקע פסיכיאטרי והיה מאושפז לאחרונה בבאר יעקב. משפחת המנוח פנתה למשטרה והבהירה דברים אלה תוך שהדגישה כי לא ייתכן שמניעיו של המנוח היו לאומניים.

== רצ"ב העתק מהתיעוד הרפואי בעניין המנוח והמסומן כנספח ע/1.

11. ביום 02.07.2026, פנה העותר, באמצעות ב"כ, אל המשיבים ואל המכון הלאומי לרפואה משפטית (להלן: **המכון**) בבקשה לביצוע נתיחה לגופת בנו **<u>בנוכחות רופא משקיף</u>** מטעם המשפחה. העותר עוד ביקש כי הגופה תימסר, לאחר השלמת הנתיחה, לבני המשפחה לשם קבורתה על פי מצוות דתם ואמונתם. עוד באותו יום, התקבל מענה מטעם המכון לפיו הנתיחה בוצעה והסתיימה.

== **רצ"ב העתק מפניית העותר למשיבים מיום 02.07.2026 והמסומן כנספח ע/2.**

== **רצ"ב העתק מהמענה מטעם המכון מיום 02.07.2026 והמסומן כנספח ע/3.**

12. מיד לאחר מכן, פנה העותר אל תחנת המשטרה בלוד, היא המשיבה מס' 2, בבקשה לשחרור גופת המנוח, ואולם בקשתו סורבה.

13. ביום 03.07.2026, פנה העותר בכתב אל המשיבים בבקשה לשחרור גופת המנוח תוך שביקש את התייחסותם עד ליום 05.07.2026 בשעה 10:00.

== **רצ"ב העתק מפניית העותר מיום 03.07.2026 והמסומן כנספח ע/4.**

14. בהעדר כל מענה, פנתה ב"כ העותר אל המשיבה מס' 2 טלפונית. במסגרת השיחה, מסר לה קצין החקירות כי אין למשטרה כוונה להחזיק בגופת המנוח, אולם מסירתה מתעכבת מאחר והמכון ביקש לבצע בדיקות נוספות בעניין המנוח. ב"כ העותר הבהירה כי במענה שקיבלה מהמכון ביום 02.07.2026 נמסר לה כי כל הבדיקות בעניין המנוח הסתיימו. בעקבות השיחה האמורה עם קצין החקירות, פנתה ב"כ העותר בשנית אל המכון על מנת לברר את האמור. נציגת המכון מסרה כי המשטרה לא ביקשה לבצע בדיקות נוספות, וכי למכון אין שיקול דעת לדרוש או לבצע בדיקות נוספות בעניין זה, שכן מדובר בחקירה המתנהלת בתחנת לוד, והתחנה לא ביקשה לבצע בדיקות נוספות.

15. ביום 05.07.2026, ולאחר שהתברר כי לא נדרש לבצע בדיקות נוספות בעניין המנוח, פנה העותר שוב בכתב אל המשיבים בבקשה לשחרור הגופה לצורך קבורתה.

== **רצ"ב העתק הפנייה מיום 05.07.2026 והמסומן כנספח ע/5.**

16. בהמשך לפנייה האמורה, נציג המשיבה מס' 2 זימן את העותר לתחנת המשטרה והודיע לו, כי המשטרה תשחרר את גופת המנוח לידי בני המשפחה תחת התנאים הבאים:

    א. פירוק סוכת האבלים;
    ב. איסור על קיום תפילת המת במסגד;
    ג. קיום ההלוויה בשעות הלילה, לאחר השעה 22:00;
    ד. הגבלת מספר המשתתפים בהלוויה לעד 50 איש.

17. ביום 06.07.2026, פנה העותר בכתב אל המשיבים, התנגד לתנאים האמורים בהיותם תקדימיים ומעולם לא הוצבו כאלה במיוחד על איסור תפילת המת שהיא ענין דתי. לכן נטען כי התנאים מנוגדים לאמונה דתית ואין מי שיסכים לקיימם. לפיכך, דרש העותר את שחרור הגופה באופן מיידי וללא כל תנאי. המשיבים התבקשו למסור את התייחסותם לא יאוחר מיום 06.07.2026 בשעה 17:00.

== **רצ"ב העתק הפנייה מיום 06.07.2026 והמסומן ע/6.**

18. יודגש כי בעניין **אבו ריאש** ובעניין **חסאן**, לאחר שהתברר כי הרקע לאירועים בהם נהרגו המנוחים אינו ביטחוני, הורה בית המשפט על שחרור הגופות לידי בני המשפחות לשם קבורתן, ללא שהציב כל תנאי וללא שהמשיבים ביקשו כי יוצבו תנאים, ובמיוחד תנאים הנוגעים למצוות הדתיות של בני המשפחה.

19. עד למועד הגשת עתירה זו, ועל אף הפניות החוזרות והנשנות אל המשיבים בכתב ובטלפון, לא התקבל כל מענה או עדכון מטעם מי מהמשיבים ולא הומצא לידי העותר ובני משפחתו כל הוראה או צו המורה על עיכוב הגופה. ומכאן מוגשת העתירה דנן.

הטיעון המשפטי

20. העותר יטען כי עיכוב בהבאת גופת המנוח לקבורה פוגע בזכות לכבוד ולחופש דת ופולחן הן של המנוח והן של בני משפחתו. פגיעה זו בזכויות חוקתיות נעשית ללא סמכות בדין ובניגוד לעקרון שלטון החוק, אינה לתכלית ראויה ואינה עומדת במבחני המידתיות.

א. הפגיעה בזכות לכבוד

21. זכותו של כל אדם לקבורה מהירה, מכובדת ונאותה הינה חלק בלתי נפרד מזכותו לכבוד. זכות האדם המת וזכות יקיריו בהקשר זה לכבוד הוכרה בפסיקה כחלק מזכות האדם החוקתית לכבוד המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (לעניין זה ראו: ע"א 294/91 **חברה קדישא גחש"א "קהילת ירושלים" נ. קסטנבאום**, פ"ד מו(2) 464 (1992); ע"א 6024/97 **פרדריקה שביט נ' חברה קדישא גחש"א ראשל"צ**, פ"ד נג(3) 600 (1999); בג"ץ 6126/94 **גיורא סנש נ' רשות השידור**, תק-על 99(2), 806 (1994); בג"צ 52/06 **חברת אלאקסא לפיתוח נכסי ההקדש המוסלמי בא"י בע"מ נ' Simon Wiesenthal Center Museum Corp.** (לא פורסם, 29.10.08) (עניין **חברת אלאקסא**); בג"ץ 7583/98 **לאה בכרך נ' שר הפנים**, פ"ד נד(5), 832 (2000); ובעניין **ג'באירן**).

22. המשמעות האופרטיבית של הזכות לכבוד המת הינה בקבלת "לוויה מכובדת, ולקבורה ראויה [...] לכבד את גופת המת ולהישמר מפני ביזויה" (עניין **חב' אלאקסא** לעיל, פסקה 149-147; עניין **קדישא** לעיל, פסקה 6).

23. עוד קבעה הפסיקה כי קיומה של קבורה כחלק מכבודו של האדם וכבוד משפחתו אינה תלויה בזהותו של הנפטר ומה עשה בחייו. שכן, לכל אדם מגיעה קבורה באופן מכובד והקמת מצבה (בג"ץ **גולדשטיין נ' אלוף פיקוד מרכז**, פ"ד נג(5) 317, 330 (1999); עניין **חב' אלאקסא** לעיל, פסקה 148).

24. הפגיעה הנגרמת מהמשך החזקת גופת המנוח משליכה במישרין גם על זכויותיהם של בני משפחתו. הפסיקה העליונה הכירה בחשיבות הרבה של הקמת קבר לנפטר בבית עלמין מוכר, עריכת טקס קבורה והאפשרות לעלות לקברו, ואף קבעה כי ללא הכרה בזכותם של בני המשפחה לכבד את המנוח ולהביאו לקבורה, תהפוך הזכות לכבוד המת לכמעט ריקה מתוכן (בג"ץ 4638/07 **חברת אלאקסא אלמובארק בע"מ ואח' נ' חברת החשמל לישראל ואח'** (29.10.2007); ע"א 280/71 **רפאל גדעון נ' חברה קדישא גחש"א**, כז(1) 10, בעמ' 22 (1972); ע"א 4576/08 **ליה עטרה בן- צבי נ' פרופ' יהודה היס**, פסקה 33 לפסק דינו של המשנה לנשיאה דאז ריבלין (2011)).

ב. הפגיעה בחופש דת ופולחן

25. התנאים התקדימיים שהציבו המשיבים פוגעים בליבת הזכות לחופש הדת והפולחן. האיסור על קיום תפילת המת במסגד, לצד הדרישה שלא להציב סוכת אבלים ולא לקיים את מנהגי קבלת המנחמים,

אינם מגבילים אך את אופן מימוש הזכות, אלא שוללים מבני המשפחה את האפשרות לקיים בכבוד את מצוות האבלות וטקסי הזיכרון בהתאם לאמונתם ומנהגי דתם. בכך שוללים המשיבים את זכותם החוקתית של המנוח ובני משפחתו לחופש הדת והפולחן, שכן הזכות אינה מתמצה בעצם האפשרות להביא את המנוח לקבורה, אלא משתרעת גם על קיום מכלול המצוות, המנהגים והטקסים הדתיים הנלווים לפטירה, לקבורה ולאבל, המעניקים לזכות זו את משמעותה המעשית והאנושית.

26. חופש הדת והפולחן הוא זכות יסוד חוקתיות הנגזרת ישירות מחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. זכות זו מעניקה לפרט את האוטונומיה לקיים את מצוות דתו וטקסיה (ראו: בג"ץ 10907/04 **סולודוך ואח' נ' עיריית רחובות** (01.08.2010)). ערך כבוד האדם, כמפורט בהרחבה לעיל, אינו מתפוגג עם מותו של אדם, אלא ממשיך לפרוס את הגנתו החוקתית גם על כבוד הנפטר וכבודם של בני משפחתו האבלים. הגנה זו כוללת בתוכה את זכותו של המנוח ללוייה מכובדת ולקבורה ראויה המבטאות את אמונתו ואת אורח חייו, וכן את זכותם של קרוביו לקיים את טקסי האבל והזיכרון על פי מנהגי דתם (בג"ץ 4225/01 **דליה כהן נ' שר הביטחון / מדינת ישראל**, נח(4) 155 (2004); בג"ץ 7895/18 **רסלר נ' השר לשירותי דת** (17.11.2019)).

ג. <u>הפגיעה לא על פי חוק ולמצער מדובר בחריגה קיצונית מסמכות</u>

27. סעיף 70א(ב) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו – 2016 (להלן: **חוק המאבק בטרור**) קובע כי למפקד המחוז סמכות להורות, בצו, על תנאים לעריכת לוויה של **<u>מפגע</u>**. הסעיף מגדיר מפגע כלהלן: "מי שנהרג בקשר עם ביצוע מעשה טרור בידו או ניסיון לביצוע מעשה כאמור". והוא מציין כי מטרת החזקת הגופה היא לשם שמירה על שלום הציבור וביטחונו, ובכלל זה לשם מניעה של הפרות סדר, הסתה לטרור או גילוי הזדהות עם ארגון טרור או עם מעשה טרור. לפי הסעיף, התנאים יכול שיתייחסו, בין השאר, למספר המשתתפים וזהותם, מסלול הלוויה, מועד הלוויה וחפצים שיהיו אסורים לשימוש במהלך הלוויה, ובמקרים מיוחדים – גם למקום הקבורה של המפגע בשים לב לעמדת בני משפחתו.

28. אולם כאן לא מדובר במפגע וגם לא הוצא צו כמצוות הסעיף. ועל כן סעיף 70 א(ב) אינו חל על מקרה זה. לא במקרה על כן כי עד למועד הגשת עתירה זו לא מסרו המשיבים לעותר או לבני משפחתו מהי הסיבה שביסוד המשך החזקת גופת המנוח או התכלית שמצדיקה זאת.

29. יודגש כי העותר ובני משפחתו מכחישים כי לאירוע היה רקע לאומני, כפי שהבהירו למשטרה מיד לאחר האירוע. והיא העמידה בפני הרשויות מידע בדבר הרקע הנפשי של המנוח. מכל מקום, אף המשיבים עצמם לא עמדו על כך שמדובר באירוע בעל רקע לאומני, והודיעו כי כלל כיווני החקירה נבדקים. חרף זאת, ביקשה המשיבה מס' 2 להטיל מגבלות חריגות על מסירת גופת המנוח, מבלי שהבהירה מהו מקור סמכותה לעשות כן, מבלי שהציגה תשתית עובדתית המצדיקה זאת, ומבלי שהומצא כל צו כדין, לא לעותר ולא לבאי כוחו.

30. העותר יוסיף ויטען כי אף אילו היו המשיבים מבקשים להסתמך על סעיף 70א(ב) לחוק המאבק בטרור – שכאמור אינו חל בנסיבות העניין – הרי מדובר בחריגה קיצונית מסמכות. ההתניות מהוות שיקולים זרים להפעלת הסמכות. אין בסעיף זה כל הסמכה להתנות את מסירת גופת המנוח באיסור על קיום תפילת המת, במניעת קבלת מנחמים או בהוראה על פירוק סוכת אבלים. מדובר בפגיעה מפורשת במצוות דתיות המצריכה התייחסות מפורשת בחוק. לכן מדובר בהתערבות ישירה במצוות הדת

ובמנהגי האבלות של בני המשפחה תוך חריגה קיצוניות מהסמכות שניתנה למשיבים בסעיף 70א(ב) לחוק המאבק בטרור, אשר לא נועדה להגשים כל תכלית ביטחונית הקבועה בסעיף ואינה נכללת בגדר הסמכויות שהוא מקנה. הסמכה כאמור אינה מצויה בסעיף 70א(ב), ומשכך התנאים שהציבה המשיבה מס' 2 חורגים באופן מובהק מגדרי הסמכות שהוקנתה לה בחוק, ככל שזו קיימת.

31. יתרה מכך, עד למועד הגשת העתירה לא הומצא לעותר או לבני משפחתו כל צו המורה על עיכוב מסירת גופת המנוח או על הטלת התנאים שנדרשו כתנאי לשחרורה. בהיעדר צו כאמור, אין כל אינדיקציה כי הופעלה סמכות כדין על ידי הגורם המוסמך.

32. הסמכויות המנויות בסעיף 70א(ב) לחוק המאבק בטרור אינן מעניקות למשטרה כל אפשרות להתנות את שחרור הגופה בתנאים המגבילים מצוות דתיות כגון קיום תפילת המת או הצבת סוכת אבלים וקבלת מנחמים. בנסיבות אלה, לא הייתה המשיבה מס' 2 מוסמכת לעכב את מסירת הגופה עד להסכמת בני המשפחה לתנאים האמורים, ובוודאי שלא להתנות את מימוש זכותם לקבורה בכפוף לוויתור על זכויות יסוד, ובהן הזכות לקיים את מנהגי הדת והאבלות.

33. ובכל מקרה מדובר בחריגה מסמכות באופן קיצוני ביותר שכן לא ניתן להצביע על כל מקור סמכות המקנה למשטרה אפשרות להתערב במנהגי הדת או להתנות את שחרור גופת המנוח בוויתור על קיום מצוות דתיות.

34. משכך, בהיעדר כל רקע ביטחוני לאירוע בו נהרג המנוח, המשך החזקת גופת המנוח אינו נשען על מקור סמכות תקף, ונעשה ללא סמכות ובניגוד לדין, ולחילופין, במידה וסעיף 70א(ב) חל בענייננו, המדובר בחריגה קיצונית מהסמכות המנויה בו.

ד. <u>החזקת גופת המנוח אינה צולחת את מבחן התכלית הראויה</u>

35. העותר יטען כי המשך החזקת גופת המנוח אינו מקיים את דרישת התכלית הראויה. כידוע, ככל שהפגיעה בזכויות חוקתיות היא עמוקה יותר, ובפרט כאשר מדובר בפגיעה בכבוד האדם, כך נדרש להצביע על צורך חברתי דחוף ועל אינטרס ציבורי בעל משקל ממשי המצדיק את (ראו: עניין **אלקיעאן**, בג"ץ 1661/05 **המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל**, פ"ד נט(2) 481, 549 (2005). ראו גם: בג"ץ 5016/96 **חורב נ' שר התחבורה**, פ"ד נא(4) 1, 53 (1997); בג"ץ 4769/95 **מנחם נ' שר התחבורה**, פ"ד נז(1) 235, 264 (2002); בג"ץ 5578/02 מנור ואח' נ' שר האוצר, פ"ד נט(1) 729 (2004).

36. בענייננו, המשיבים לא הצביעו על כל תכלית ראויה המצדיקה את הפגיעה בזכויותיהם של המנוח ובני משפחתו. בפרט, לא ניתן לראות כיצד איסור על קיום תפילת המת, פירוק סוכת האבלים או הגבלת מנהגי האבלות מקדמים אינטרס ציבורי או ביטחוני כלשהו. מדובר בפגיעה בזכויות יסוד שאינה משרתת כל תכלית לגיטימית, וממילא אינה יכולה להצדיק את המשך החזקת גופת המנוח או את התניית מסירתה בתנאים אלה.

37. מעבר לצורך יודגש כי העותר ובני משפחתו נהגו לאורך כל הדרך באיפוק רב, תוך הקפדה על הוראות רשויות החוק. כך, אף שהמשטרה סירבה לאשר את בקשתם לקיים עצרת מחאה נגד החזקת גופת המנוח, וזאת חרף העובדה שעצרת כאמור אינה טעונה אישור משטרתי, בחרו העותר ובני משפחתו

להימנע מקיומה. התנהלות זו מלמדת כי אין כל יסוד לחשש כי בכוונתם להפר את הסדר הציבורי במהלך ההלוויה או שלא לקיים את הוראות הדין.

ה. <u>החזקת גופת המנוח אינה מידתית</u>

38. המשך החזקת גופת המנוח אינו עומד במבחני המידתיות. ראשית, לא מתקיים קשר רציונלי בין האמצעים שננקטו לבין התכלית הנטענת. בפרט, לא ניתן להסביר כיצד איסור על קיום תפילת המת, פירוק סוכת האבלים, מניעת קבלת מנחמים או הגבלת מספר המשתתפים בהלוויה מקדמים אינטרס ביטחוני או מונעים פגיעה בסדר הציבורי. המשיבים שקלו שיקולים זרים לתכלית סמכויותיהם, וייחסו משקל מכריע לשיקולים שאינם מצויים כלל בגדר סמכותם, תוך התעלמות מוחלטת מהפגיעה החריפה בכבוד המנוח, בכבוד בני משפחתו, בחופש הדת ובחופש הפולחן.

39. שנית, גם אילו היה קיים אינטרס ביטחוני המצדיק נקיטת אמצעים מסוימים, היה על המשיבים לבחור באמצעים שפגיעתם בזכויות פחותה. חלף זאת, בחרו המשיבים להטיל מגבלות גורפות הפוגעות בליבת חופש הדת והפולחן ובמנהגי האבלות, מבלי שנבחנה אפשרות לנקוט אמצעים מתונים יותר שיגשימו את אותה תכלית, ככל שהיא קיימת.

40. שלישית, אין כל יחס ראוי בין עוצמת הפגיעה בזכויותיהם של המנוח ובני משפחתו לבין התועלת הציבורית הנטענת. הפגיעה בכבוד המת, בכבוד בני המשפחה, בחופש הדת והפולחן ובזכות לקיים את מנהגי האבלות היא קשה ומוחלטת, בעוד שהמשיבים לא הצביעו על כל תועלת ממשית העשויה לצמוח מהמשך החזקת הגופה או מהטלת התנאים האמורים.

על יסוד כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן צו על תנאי כמפורט בפתח עתירה זו, ולאחר מכן להפוך את הצו למוחלט ולחייב את המשיבים בהוצאות משפט.

_____

הדיל אבו סאלח, עו"ד
ב"כ העותר

חיפה, 13.07.2026